

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2011
6. volební období

110.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 15. schůze konané dne 26. května 2011

k Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 89/666/EHS, 2005/56/ES a 2009/101/ES, pokud jde o propojení ústředních, obchodních a podnikových rejstříků /kód dokumentu 7145/11, KOM(2011) 79 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra spravedlnosti PhDr. Marka Ženíška, Ph.D., po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jana Bauera a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Jiří Zemánek v. r.
ověřovatel výboru

Jan Bauer v. r.
zpravodaj výboru

František Novosad v. r.
místopředseda výboru

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 89/666/EHS, 2005/56/ES a 2009/101/ES, pokud jde o propojení ústředních, obchodních a podnikových rejstříků

**KOM(2011) 79 v konečném znění, kód Rady 7145/11
Interinstitucionální spis 2011/0038/COD**

- **Právní základ:**
Článek 50 odst. 2 písm. g) Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
2. 3. 2011
- **Datum projednání ve VEZ:**
7. 4. 2011 (1. kolo)
- **Procedura:**
Spolurozhodování.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 15. 3. 2011, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 11. 4. 2011 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
V rámci Evropské unie dnes existují obchodní rejstříky v každém členském státě, kde jsou řízeny na celostátní, regionální nebo místní úrovni. Stále více se však projevuje potřeba intenzivnější přeshraniční spolupráce mezi rejstříky a roste poptávka po přístupu k informacím o společnostech v přeshraničním kontextu, a to buď pro obchodní účely (např. u restrukturalizačních změn), nebo v zájmu usnadnění přístupu ke spravedlnosti. Jistá forma spolupráce v tomto ohledu již probíhá, je nicméně omezena jen na určitý druh informací a neúčastní se jí všechny členské státy. S cílem zlepšit podnikatelské prostředí pro společnosti v EU zahájila Komise v roce 2007 Akční program pro snižování administrativní zátěže¹, který na svém jarním zasedání v březnu 2007 potvrdila Evropská rada.

¹ KOM(2007) 23 v konečném znění.

Určitým stimulem pro přijetí předmětného návrhu směrnice se pak stala Zelená kniha Evropské komise o propojení obchodních rejstříků ze dne 5. listopadu 2009². Na jejím základě byly na úrovni Evropské unie zahájeny veřejné konzultace, při nichž se převážná většina zúčastněných stran vyjádřila pro podporu lepšího propojení obchodních rejstříků.

Propojení ústředních, obchodních a podnikových rejstříků bylo následně zařazeno i mezi konkrétní návrhy předložené ve sdělení Komise o Aktu o jednotném trhu³. Smyslem těchto návrhů je vytvořit příznivější právní a fiskální prostředí pro evropské podniky a přispět tak k posílení jejich konkurenceschopnosti tím, že se sníží administrativní zátěž a zvýší právní jistota. V konečném důsledku to má přispět k překonání hospodářské krize, což je jednou z priorit strategie Evropa 2020.

Vedle dosažení výše uvedených cílů si Evropská komise od předložené iniciativy slibuje také:

- zefektivnění veřejné správy prosazováním spolupráce mezi obchodními rejstříky v celé Evropě při přeshraničních fúzích, přemístění sídel a aktualizaci zapsaných údajů zahraničních poboček tam, kde mechanismy spolupráce chybí nebo jsou omezené;
- zajištění toho, že obchodní rejstřík určité společnosti bude poskytovat aktuální údaje o jejím postavení obchodním rejstříkům jejich zahraničních poboček v celé Evropě; a
- umožnění přeshraničního přístupu k informacím z obchodních rejstříků a stanovení společného minimálního okruhu aktuálních informací, které mají být v elektronické formě dostupné třetím osobám v každém členském státě.

- **Obsah a dopad:**

Uvedené cíle se promítají do jednotlivých článků předloženého návrhu, kterými se taktéž mění tři stávající směrnice. Navržená ustanovení tak v podstatě reflektují základní problematické okruhy v oblasti propojování obchodních rejstříků, které Komise identifikovala v rámci přípravy studie dopadu (angl. *impact assessment*).

Článek 1, na jehož základě dochází ke změně jedenácté směrnice Rady⁴, požaduje, aby pobočky (stejně jako obchodní společnosti) měly jedinečný evropský identifikační kód, který umožní jejich jednoznačnou identifikaci a spojení se společností, k níž patří. Dále je zde stanoveno, že rejstřík zahraniční pobočky je povinen zaslat elektronickou cestou rejstříku společnosti informace o případných změnách zapsaných údajů. Podle Komise se zajištěním spolupráce ve formě důsledné aktualizace zapsaných údajů může dosáhnout úspor až ve výši 69 milionů EUR. Problematickým bodem nicméně zůstává rozsah, v jakém Komise navrhuje řešit technické specifikace uvedené spolupráce prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci. Pravidla týkající se správy a financování sítě či důsledky nedodržení pravidel jsou totiž pro členské státy otázkami natolik citlivými, že vyžadují úpravu přímo v rámci příslušných směrnic.

Novelizace desáté směrnice⁵ (článek 2) má sloužit k urychlení procesu registrace v případě přeshraničních fúzí a přemístění sídel, což by mělo přispět k posílení právní jistoty u subjektů, kterých se tyto procesy přímo dotýkají. Návrh proto po obchodních rejstřících nově požaduje, aby si prostřednictvím elektronické sítě vzájemně zasílaly

² KOM(2009) 614 v konečném znění.

³ KOM(2010) 608 v konečném znění.

⁴ Směrnice 89/666/EHS ze dne 21. prosince 1989 o zveřejňování poboček vytvořených v členském státě některými formami společností řídicích se právem jiného členského státu.

⁵ Směrnice EP a Rady 2005/56/ES ze dne 26. října 2005 o přeshraničních fúzích kapitálových společností.

oznámení o přeshraničních fúzích. K tomu, aby uvedené postupy fungovaly v praxi, je nezbytné určit jasná technická pravidla, zejména pokud jde o požadavky na překlad, formu notifikace a způsob komunikace.

V neposlední řadě dochází ke změně směrnice 2009/101/ES⁶, do níž se doplňuje požadavek, aby jakékoliv změny v listinách a údajích obsažených v obchodních rejstřících členských států byly zveřejněny do 15 kalendářních dnů poté, co došlo ke změně skutečností. Vedle toho se také zavádí jedinečný identifikační kód pro všechny evropské společnosti. Jazykové a technické překážky, které v současné době často brání snadnému vyhledávání informací, řeší návrh směrnice vytvořením jednoduššího přístupu ke společnému minimálnímu souboru zapsaných informací o společnostech, a to stanovením požadavku na členské státy, aby příslušné listiny a údaje zpřístupnily prostřednictvím jednotné evropské elektronické platformy přístupné ze všech členských států. Pokud jde o konkrétní technická řešení uvedených problémů, tak ty navrhuje Komise ponechat na další odborné diskuzi v rámci sjednávání konkrétního obsahu aktů v přenesené působnosti.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Česká republika vítá a celkově podporuje iniciativu Komise vedoucí k lepšímu přístupu k informacím z obchodních rejstříků a zajištění komunikace mezi rejstříky navzájem. Podporuje rovněž snahy Komise zjednodušit stávající úpravu obchodních rejstříků na úrovni EU a přizpůsobit ji tak aktuálním požadavkům v oblasti práva obchodních společností a současným technologickým trendům. ČR dále považuje za zásadní, aby základem pro technickou podporu byly již dříve získané poznatky v rámci projektu BRITE.

Česká republika nicméně není plně přesvědčena o vhodnosti využití aktů v přenesené pravomoci v navrhovaném rozsahu, a to zejména s ohledem na skutečnost, že v oblasti práva obchodních společností doposud chybí jakékoliv zkušenosti s aplikací tohoto nástroje. Považuje proto za vhodné, aby v delegovaných aktech byly sjednány zejména technické náležitosti celého projektu. Naproti tomu preferuje, aby pravidla týkající se managementu sítě, rozhodovací metody, financování sítě a sankce za nesplnění povinnosti byly řešeny v rámci samotných směrnic. Tyto skutečnosti vláda ČR považuje za zásadní a z toho důvodu by podle ní měly být plně v kompetenci členských států.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Očekává se 1. čtení v Evropském parlamentu.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. b e r e n a v ě d o m í předložený Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 89/666/EHS, 2005/56/ES a 2009/101/ES, pokud jde o propojení ústředních, obchodních a podnikových rejstříků;

⁶ Směrnice EP a Rady 2009/101/ES o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 48 druhého pododstavce Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (první směrnice).

2. **ž á d á v l á d u** , aby ho informovala o dalším průběhu projednávání návrhu této směrnice.

Jiří Zemánek v. r.
ověřovatel výboru

Jan Bauer v. r.
zpravodaj výboru

František Novosad v. r.
místopředseda výboru